

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱۹/۰۷/۱۰

خالق رشید

یادونه او تابوتونه

(لنډه کیسه)

خان ماما، داسل ډیرش کاله کابل ته نه وراغلی، تیره اوونۍ یې دخلکو په وینا له کلونو وروسته تشریف راوړ، ترخوژمور کورته را رسیده دده نفس هم تلاشيو ورايستلی و... کله چې کورته راورسید ستري بنکاریده، زر يې ځان تشناب ته ورساوه، اودس يې تازه کړ، خپل کالي يې زربدل کړل اوخپل مساپرانه لمونځ يې ترهغوچي مور جای ورته راوړ وکړاوله دعا ورسته يې وار دواړه زمور مشرتزه ته ترخوله راووتل:

- یاره ... داسې بنکاري چې کابل هم اوس هغه پخوانی کابل نه دی، له لارويي هم پل صراطونه جوړشوي، په هرڅلورلاره کې سپي دسړيو پرځای خلک تلاشوي، ځان ورپورې موبني، کالی بې نمازه کوي اوترتولو نادره خولاداوه چې پخوا به مور کابل ته په اوداسه راننوتلو، خو اوس دا بي شرمه سپي ترهرڅه دمخه پرسړيو اودسونه ماتوي اوبيا کابل ته لاره ورکوي ... بنکاري چې اوس دسړيو کارونه سپيو آسانه کړي دي؟

ماما له ډيرې مودې وروسته کابل راغلی و، خو هغه چې کوم کابل ليدلی و، هغه دجنگونو اوبرباديو، له جنگی لنډغرو، غلامانو دمخه کابل و، هغه کابل چې پر هغه مهال دسپيوبازار دومره په کې گرم نه و لکه نن سبا چې يې دی ځانته گوته په غاښ کړی و... ماما کلونه مخکې خپله عسکري هم د کابل په پوليسوکې تيره کړې وه، ځکه خو ددغه بناړپه لنډو اووړدو کې له هرڅه سره ولد اوبلدو، ده ته ورپه ياد و چې بيسواده ملايان به کابل ته راغلل هغوی به د (بانک ملی افغانستان) لوحه څنگه په عربي تلفظ سره لوسته ... اویا به يې په لاحوله ولاقوة سره د (بکس تلفون) جمله په ناوړه نيت اوبي ادبی سره لوسته اوترڅنگ به يې له قهر اوغضب سره يوځای تيرشو... خان ماما هماغه کابل ليدلی و چې د ځوانانوزرونه به يې په خپل لورورکيل، سندري به يې ورته ويلي اوپه غرانگوکي به يې په درنښت ياداوه:

کابل ته مه وايه چې وړان شي
په کې پراته دي بنه ځوانان کاره بریتونه

کابل ته مه وايه چې وړان شي
په سرچوک کې بنگرېوالي ناستي دینه

او یا:

جنگی ژاري وورکی بيا کابل ته ځینه ...

مور دخان ماما ډير عزت کاوه، ځکه چې کله به مور کلي ته ورغلو، ده به سترگي راته ايښودې، زمور به يې دومره عزت کاوه چې زمور به مياشتي اوکلونه دده سترگي ايښودل او بنه راغلاست له ياده نه وتل، دی به مور هره ورځ له ځان سره دکابل بنکلوسيمو، بنکلومانپو اوبنکلو هوتلونوته بيوه، خوچې کله به موکورته رارسولی نه و، ده به ترهرڅه دمخه خپل کالي بدلول، اولمونځ به يې کاوه، مور يوه ورځ هم دی ونه ليد چې له بازاره به راغلی وي اوپه هم هغوچامو کې به يې لمونځ کړی وي... دده په دغه چل مورپه لومړيو کې نه پوهيدو ځکه خو ترډيرو شپو پورې زمور ټولو لپاره دايوه پوښتنه وه، لابه يې بوتونه ايستلي نه ووچې غږ به يې پورته شو:

د پاڼو شميره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دليکنې دليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرو مخکې په خبر و لولئ

- زما کالي ، هلی ، زماکالي ... چې سخت نارامه يم ... هلی ، هلی ... اوددغې لويې ستونزې لامل داوچې دده به دکابل په هر دروازه اوڅلور لاره کې د سپيو تلاشيو لاسونه پورته ولاړو ...

يوه ورځ يې غوښتل بالاخصار وويني ، بله ورځ يې د شهدای صالحين زيارتونه وکړل، شاه دوشمشيره ته ولارنه شو، ځکه ويل يې ، چې هلته دبی گناه نجلۍ وينې توی شوي، نه چې خدای پاک دهغوژالمانوپه گناه کې دی هم وشميرې ... هلته دخدای مخلوق يوه بی گناه او هيله منه نجلۍ چې په خپل مراد پسې ورغلي وه په سوزيدو بدرگه کړه... او هلته يوه معصومه ارواح له نمردي قهره دخليل دبادار پر لور الوتلي ده... نه چې هغه مي وگوري اوراته گوته په غاښ شي چې: دوی ماته بڼه مراد راکرچي ته هم ورته هيله من يې ؟

داسې ښکارېده چې خان ماما کابل بڼه نه لگيده، اوخوند يې نه ورکاوه په تيره په دغو ورځو کې چې هره ورځ به يې پر تابوتونو دکو لاريوسترگي لگيدې، پر هغولاريوچې ترمنزلگه پورې به سپيو بدرگه کولې... هو، سپيو... خان ماما پردغه راز هم نه پوهيده چې په دغه کار کې به دخدای ج څه حکمت وي، خو وروسته مور پوه کړچې په کابل کې نن سبا دتابوتونو بازار بڼه په مزو کې دي، پردوکانو يې خلک په کرښو اوکتارو کې ولاړوي... دتابوتونو پردوکانو هم د سپيوپيرې ولاړې وي ... ماما دبازار په هره خوا کې په دکانو کې تابوتونه کتل... او تابوتونه به داسې ورته ښکاريدل چې گواکي ده ته خاندې اوده ته هم لکه د زرگونو بي گناه افغانانو په شان دښه راغلاست هرکلي وايي...

دتابوتونو دهر دکان مخې ته به بي شماره ډډي سپي هم پراته وو، له کوم دکانداره يې ددغه رمز پوښتنه هم کړې وه ، هغه ورته ويلې ووچې هرڅوک چې تابوت اخلي ، دوی هم پر هغه سري پسې بي بلني روان وي، دوی ترديره انسانانو پردې بڼه پوهيرې چې تابوت سري چيرې اودڅه له پاره اخلي ؟

ماما پوره يوه مياشت له مور سره په کابل کې تيره کړه، په وروستۍ ورځ موهم يوه اوبلي خوا ته بڼه په مزو وگرزاوه ، نورو زموږ داسې خپلوان پاتي نه شوچې دماما به يې د زړه له کومې هرکلي نه وي کړي، لکه چې ياده مي کړه دی پرمور ډير گران و، دده هم زموږ له ورو او زرو سره د زړه له کومې مينه وه ، د زړه له کومې يې له مور هريوه سره راشه درشه کوله، زموږ مشرکاکايې همزولۍ و، له هغه سره يې نه يوازي دکابل چکري وهلي، بلکه دواړو به دخپل ماشومتوب خورې خورې خاطرې چې زموږ له پاره به تريوه حده نا آشنا هم ښکاريدې په مزو سره زموږ په مخ کې را يادولې : هغه پلاني وخت دي ياديرې ... هغه زموږ دکلی ملا دي ياديرې چې په لمانځه کې به يې آيات له ياده ووت اومور به تر هغو پسې ولاړوچې خوبه يوچا ورياد کړ... ياديرې دي چې دغزني والي هغه خانان اوملايان چې ښوونځي يې نه جوړول ټول بنديان کړي وو... ياديرې دي چې زموږ کليوالو دلومري خل له پاره راديووليدې او ويې به يې چې دا سازنده گان څنگه په دغه واره کوتي کې ځای شوي دي... په يادې دي چې هاشم خان سر معلم کليوالو ته ويلې وو چې نور مياشتې ته دعا مه کوئ ، هغه امريکايانو او روسانو له غ ډکه کړې ده ...

کيسه نوره نه اورېدوم، په هغه ورځ چې خان ماما بېرته غزني ته روانيده، پرتگ مور ټول خواپيتي وو، ځکه چې خان ماما ډير خور سړی و، زما انا پوښتنه ترې وکړه چې بيا به کله په خير کابل ته راځي ؟ دې ورته موسکي شو :

- ادي چې کله دخدای رضا وه ...

- بيشکه ، خو مور درپسې خپه کيرو ... يوتاريخ خو ووايه ...

- يه زر نه راځم ...

- بيا هم ؟

- ادي گلي ، تر هغوچې په کابل کې دسپيو تلاشۍ روانې وي ... او تابوتونو په دکانو کې ژونديوته بڼه راغلاست وايي

... تر هغوچې بيا کابل ته کدم هم راوانخلم ... خدای شاهد دئ چې سپيومې خلق ډير راتنگ کړ ...

دريغه چې کابل مي پردغه حال نه وای ليدلی !! ؟؟

د ۲۰۱۹ کال د جولای څلورمه